

Súd: Krajský súd Trnava  
Spisová značka: 11CoP/64/2018  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2518201095  
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2018  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová  
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2518201095.1

## Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: E. J., nar. XX.XX.XXXX, K. J., nar. XX.XX.XXXX, G. J., nar. XX.XX.XXXX, a R. J., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, deti matky Ing. K. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXX, a otca Ing. S. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX, právne zastúpeného Mgr. Martinou Masárovou, advokátkou, so sídlom Piešťany, Záhradná 2/B, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany zo dňa 22. mája 2018, sp.zn. 13P/64/2018-97, takto

### rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. m e n í tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie nasledovného znenia:

Súd upravuje styk matky s maloletými deťmi E., K., G. a R. v rozsahu každej tretej soboty v mesiaci v čase od 13.00 hod. do 17.00 hod. a s maloletou R. aj každú prvú sobotu v mesiaci v čase od 10.00 hod. do 17.00 hod. s tým, že otec je povinný maloleté deti na stretnutie s matkou riadne pripraviť a odovzdať ich matke v stanovenom čase v mieste bydliska matky a na rovnakom mieste maloleté deti po skončení styku v určenom čase od matky vyzdvihnúť.

### odôvodnenie:

1. Uznesením, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie výrokom I. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk matky s maloletými deťmi E., K., G. a R. tak, že matka je oprávnená stykať sa s nimi každú tretiu sobotu v mesiaci v čase od 13.00 hod. do 17.00 hod. a otec je povinný maloleté deti na stretnutie s matkou riadne pripraviť a odovzdať ich matke v stanovenom čase v mieste bydliska maloletých a matka je povinná maloleté deti po realizácii styku otcovi v stanovenom čase na tom istom mieste vrátiť. Výrokom II. potom súd prvej inštancie zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal zákazu styku matky s maloletými deťmi a výrokom III. začal bez návrhu konanie vo veci zmeny úpravy styku matky s maloletými.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil aplikáciou ustanovení § 1, § 2, § 360, § 363 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), ako aj ustanoveniami § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, ods. 2 veta prvá, § 329 ods. 1, § 333 a § 334 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), vecne dôvodil, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany doručil súdu dňa 23.4.2018 podnet, ktorým žiadal nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by zmenil rozsudok č.k. 13P/49/2014, zo dňa 19.10.2016 v časti úpravy styku matky s maloletými tak, že matka bude oprávnená stykať sa s maloletou R. každú párnú sobotu od 10.00 hod. do 17.00 hod. a styk matky s maloletou E., K., a G. upravený nebude. Podnet odôvodnil tým, že pri rozvoze rodičov maloletých v roku 2016 bol dohodou rodičov upravený styk matky s maloletými, bez určenia bližších podmienok odovzdávania a preberania detí, keď sa vychádzalo z predpokladu, že rodičia sa na týchto podmienkach dohodnú ( v otázke kto, komu a kde deti odovzdá ), apríli sa však otec s deťmi odsťahoval zo spoločnej domácnosti z O. do G. a

začali problémy s realizáciou styku z dôvodu neurčenia podmienok odovzdania a preberania maloletých, pričom tri staršie deti postupne začali odmietať stretávanie s matkou, s matkou sa vôbec nechcú stykať, ani s ňou nechcú žiadnym spôsobom komunikovať, iba maloletá R. prejavila záujem o styk s matkou druhý týždeň na víkend.

3. Súd prvej inštancie mal preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Piešťany č.k. 13P/49/2014-184 zo dňa 19.10.2016, právoplatným dňa 07.11.2016 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, maloleté deti boli na čas po rozvoде zverené do osobnej starostlivosti otca, matke bola určená povinnosť prispievať na výživné pre maloleté deti, a dohodou bol upravený styk matky s deťmi každý utorok, stredu, štvrtok, každý párny týždeň od piatku do nedele, osobitne potom v čase letných prázdnin v júli aj auguste po dva týždne, a tiež v čase Vianočných sviatkov a zároveň bola rodičom i deťom uložená povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na ÚPSVaR Piešťany po dobu 6 mesiacov s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Z obsahu spisu mal súd osvedčené, že došlo k narušeniu vzťahu medzi matkou a mal deťmi a súdom uložené výchovné opatrenie nesplnilo svoj účel. Z vyjadrení detí E., K. a G. vyplynulo, že matku nechcú ani vidieť, vadí im, že matka neustále chodí pred školu, na krúžky a špehuje ich, čo sa týka R. táto uviedla, že by sa chcela s matkou stretávať každý druhý týždeň na víkend, pričom však i ona potvrdila existenciu konfliktných situácií vyvolávaných matkou v súvislosti so stretávaním. Matka detí vo svojom vyjadrení poukazuje na nevhodné správanie sa detí voči nej, na mal. G. dokonca na OO PZ Vrbové podala oznámenie, že jej odcudzila z kolobežky rukoväť. Súd mal ďalej z obsahu spisu za osvedčené, že matka opakovane podáva oznámenia, že jej otec neodovzdáva deti tak, ako je stanovené v rozsudku, pričom je opakovane privolávaná polícia v súvislosti s realizáciou stretávania sa matky s mal. deťmi, čo rozhodne nie je v súlade so záujmami maloletých detí. Ďalej súd poukázal na list riaditeľky ZŠ, J. XXX, G. zo dňa 06.10.2017, ktorý je obsahom spisu sp. zn. 13P/122/2017, ktorým táto upozorňuje na porušovanie práv dieťaťa matkou, uvádzajúc, že matka svojim správaním znepriemňuje prácu pedagogickým zamestnancom, obťažuje ich a vytvára nekomfortné prostredie ostatným žiakom a ich rodičom, pričom na správanie matky sa sťažujú i rodičia detí navštevujúcich predmetnú školu. Súd mal z obsahu spisu za osvedčené, že stále dochádza ku konfliktným situáciám v súvislosti s realizáciou stretávania sa matky s deťmi, naposledy, ako je zo spisu zrejmé, došlo k incidentu 03.05.2018 pri ZŠ, J., G., pričom mal. R. bola i na ošetrení u detskej lekárky, ktorá kolízneho opatrovníka už predtým upozornila na zvláštne správanie sa matky. Súd dospel v danom prípade k záveru, že je tu dôvodné, poukazujúc pritom na záujem mal. detí, zúženie styku matky s deťmi, aby tak boli eliminované stresové situácie a psychický tlak detí, ktorému sú tieto vystavované, čo má na ne nepochybne negatívny dopad. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti preto súd neodkladným opatrením upravil stretávanie matky s deťmi tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia. Zároveň však v danom prípade nie je dôvodné zakázať styk matky s maloletými deťmi neodkladným opatrením, pretože otec súdu neosvedčil také skutočnosti, ktoré by takéto rozhodnutie súdu odôvodňovali, tieto súdu nevyplývali ani z iných okolností, a preto súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Súd zdôraznil, že v danom prípade bude potrebné v konaní vo veci samej vykonať riadne dokazovanie, zistiť príčinu, dôvod narušenia vzťahu matky s deťmi, k čomu však priestor v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nie je. Pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej. Dovtedy má matka právo stykať sa s deťmi len v nevyhnutnom rozsahu.

4. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka (podľa obsahu odvolania v časti týkajúcej sa výroku I), s odôvodnením, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, podľa nej súd konal nezákonne, súd nemá právo zisťovať a poukazovať na jej zdravotný stav, matke neboli súdom obmedzené rodičovské práva a povinnosti k deťom a dožaduje sa preto neobmedzeného styku s maloletými.

5. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu odporučil uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

6. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že ho považuje za nezrozumiteľné, neurčité a najmä nedôvodné. Postup súdu i Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany nepovažuje za nezákonný a nepovažuje za nezákonné ani listiny, ktoré boli matkou v jej odvolaní označené. K veci uviedol, že vzhľadom na aktuálny stav maloletých, je nevyhnutné styk matky s maloletými výrazne zúžiť tak, ako to súd nariadil napadnutým uznesením, keď z konania je zrejmé, že vzťah detí k matke je značne narušený a komplikovaný, stále intenzívnejšie vo vzťahu k matke pociťujú strach, neistotu a obavy,

ktoré majú výrazne negatívny vplyv na ich psychické zdravie a pohodu, stupňovanie stresujúcich situácií narúša ich psychiku a tento stav vyžaduje okamžitú ochranu a obmedzenie stresujúcich situácií. Toto potvrdzuje i správa Mgr. X. G., klinickej psychologičky, ktorá uskutočnila so všetkými deťmi jednorazové psychologické vyšetrenie, rovnako i správy Mgr. K. J., klinickej psychologičky, ktorú pravidelne navštevuje maloletá R. a G. a tiež MUDr. S. E., ktorá je ošetrojúcou psychiatrickou maloletej E.. Otec si je vedomý toho, že deti potrebujú nevyhnutne i svoju matku, avšak len v prípade, ak im táto svojím správaním neškodí. Správanie matky maloletých je ale nevyspytateľné, ohrozuje zásadným spôsobom ich duševný stav, pričom podľa skúseností otca je konanie matky s najväčšou pravdepodobnosťou ovplyvnené jej duševným zdravím, ktoré bude potrebné v konaní odborne posúdiť. Za uvedenej situácie stretávanie detí s matkou vo väčšom rozsahu, je v rozpore s ich záujmami a preto navrhol odvolaním napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

7. Matka v odvolacej replike trvala na tom, že jej styk s maloletými je potrebné zachovať v takom rozsahu, ako je určené rozsudkom zo dňa 19.10.2016. Poukazovala pritom na to, že otec maloletých tento rozsudok vôbec nedodržiava a nebol za to potrestaný, hoci od 28.04.2017 je na súde podaný jej návrh na nariadenie výkonu súdneho rozhodnutia. Otec tiež nedodržiava ani predmetné neodkladné opatrenie, ignoruje všetky súdne rozhodnutia. V ďalšom matka poukazovala na neschopnosť otca starať sa o deti a vychovávať ich. Podľa názoru matky maloleté deti v skutočnosti nemajú žiaden dôvod, aby sa s matkou nestretávali a aby nešli bývať s ňou k nej do ich skutočného domova v O., kde aj vyrastali. Otec maloletých býva u svojej priateľky a svojimi problémami zaťažuje druhé rodiny. Jeho priateľka T. I. sama uviedla, že jej syn O. trpí úzkosťami od základnej školy, takže nepohoda a nervozita, ktoré u nej otec maloletých svojou prítomnosťou a prítomnosťou ich štyroch detí vytvára, privádzajú jej syna O. do úzkostných stavov. K predloženým lekárske správy, v ktorých psychológovia konštatujú pretrvávajúci stres u maloletých, matka uviedla, že pokojný a zdraviu prospešný vývoj maloletých môže byť zabezpečený iba v jej výchove, stres im spôsobuje otec svojím správaním a podľa matky treba preto okamžite zasiahnuť, odňať deti nezodpovednému rodičovi a odovzdať deti do osobnej starostlivosti zodpovednej a starostlivej matky. Deti podľa jej názoru odmietajú kontakt s matkou len vďaka nevhodnej výchove otca, ktorý ich klamstvami ovplyvnil a zmanipuloval.

Otec si je síce na papieri vedomý, že maloleté deti svoju matku potrebujú, ale nič nerobí preto, aby ich na stretnutie s matkou aspoň na 4 hodiny raz do mesiaca pripravil, pričom svojim nezodpovedným správaním si neuvedomuje, ako maloletým deťom škodí. Život s otcom je pre deti stresujúci, devastujúci vzťah s matkou a život ohrozujúci a je potrebné okamžite zasiahnuť, preto by nebolo v najlepšom záujme maloletých, pokiaľ by odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil, čo by zároveň znamenalo, že súdy rozhodujú na základe klamstiev, jednostranných tendenčných a zmanipulovaných tvrdení. Matka k tomuto vyjadreniu pripojila množstvo listinných dôkazov, úradných záznamov z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, žiadostí, vyjadrení, potvrdení o oznámeniach na polícii a početných čestných prehlásení matkiných známych.

8. V ďalšom sa matka vyjadrila písomne k vyjadreniu kolízneho opatrovníka a vyjadreniu otca. Uviedla, že splnomocnenie udelené Mgr. C. v tomto konaní nebolo podpísané otcom maloletých, čo vyplýva porovnaním ostatných jeho podpisov, jeho zastupovane je teda nezákonné. Následne sa zaoberala opisom skutkového stavu, poukazovala na to, že otec nerešpektoval rozsudok zo dňa 19.10.2016 už od jeho právoplatnosti, v čase, kedy sa mali deti stretnúť s matkou im vytváral program, aby s matkou nechceli zostať. Dešpekt starších detí voči matke vyplýva zo správania otca, ktorý jej autoritu podryval a podceňoval ju pred deťmi, v dôsledku fyzického napadnutia bol aj priestupkovo potrestaný a súd mu uložil aj zákaz približovať sa k nej na vzdialenosť kratšiu ak 10 metrov a vstupovať do rodinného domu v O., čo otec ale nerešpektuje. Rodičovskú dohodu, uzavretú pri rozvoze ich manželstva označila matka za neúplnú a zmätočnú, pričom svojou právnou zástupkyňou nebola ani poučená ani upozornená, čo podpísanie takejto dohody znamená, deti pričom deti si z nej poniesú následky do ďalšieho života a z celej situácie sa zrútili, E. skončila od 04.09.2018 na pedopsychiatrii v Nitre, lebo otec jej výchovu nezvláda, K. vo svojich 13 rokoch sa pred svedkami vyjadril, že bude prvý chlapec v tomto veku, ktorý zabije svoju matku, G. má už od začiatku školského roka zlý prospech v škole a o mal. R. sa otec nevie postarať, bráni jej chodiť na ňou vybrané krúžky, stretávať sa s jej kamarátkami, do školy chodí neumytá, nevhodne oblečená, nenaraňajkovaná a maloletá matku žiada, aby jej doniesla raňajky do školy. Otec nevie maloleté deti pripraviť ani na štvorhodinový styk s matkou, nemôže mať maloleté deti v starostlivosti. Nie je pravda, že začala deti nad únosnú mieru stresovať a zaťažovať otca a deti, otec ani raz dohodu, uzavretú pri rozvoze nedodržiava, pokiaľ by deti riadne na styk s matkou pripravil, nebol by žiadny problém, namiesto toho vybuďoval u detí vzťah nenávisť k matke, jej podceňovanie a urážanie. Ak

súd čo najskôr nezasiahne a súdni znalci nezistia presné príčiny odvrátenia sa detí od matky, môže dôjsť k nezvratným zmenám v psychickom vývoji maloletých, ako už avizovali psychológovia. V ďalšom matka opakovala svoje predchádzajúce vyjadrenia, príčiny zhoršenia psychického stavu detí treba hľadať u toho rodiča, v ktorého starostlivosti sa nachádzajú. Podľa nej otec nie je schopný riadne sa o maloleté deti postarať a preto by všetky mali byť zverené do osobnej starostlivosti matky, čo je v najlepšom záujme detí. Nie styk detí s matkou (ktorý sa od 21.04.2017 ani raz neuskutočnil), ale práve odlúčenie od matky výrazne ohrozuje ich psychický stav, čo je zjavné z lekárskeho správ, predložených otcom i z vyjadrení detí. Preto matka žiada, aby súd neodkladným opatrením uložil otcovi zdržať sa styku s maloletými, kým nebude rozhodnuté vo veci samej.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - matka dieťaťa (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d/ CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie matky je čiastočne dôvodné a napadnuté rozhodnutie je potrebné zmeniť.

10. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) a § 28 ods. 2 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

12. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

13. Vyššie citované ustanovenia Zákona o rodine predstavujú hmotnoprávny podklad rozhodovania súdov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností rodičov maloletých detí, ktorí spolu nežijú, a ustanovenia § 324 a nasl. CSP v spojení s § 360 a nasl. CMP predstavujú podklad procesnoprávny vtedy, ak to vyžaduje úprava pomerov účastníkov konania pred začatím konania, alebo počas konania, prípadne aj po skončení konania vo veci samej. Nedostatok dohody rodičov o podmienkach výkonu ktoréhokoľvek z práv a povinností týkajúcich sa maloletého dieťaťa, môže byť dôvodom pre úpravu príslušnej otázky súdom, v prípade potreby i formou neodkladného opatrenia a to dokonca aj bez návrhu zo strany účastníka (§ 23 ods. 2 CMP v spojení s § 360 ods. 1 CMP).

14. Z obsahu spisu v preskúmvanej veci vyplýva, že rodičia maloletých nežijú od apríla 2017 v spoločnej domácnosti. Rozsudkom OS Piešťany č.k. 13P/49/2014-184 zo dňa 19.10.2016, ppl. 07.11.2016 v spojení s opravným uznesením OS Piešťany č.k. 13P/49/2014-189 zo dňa 28.10.2016, bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, maloleté deti boli na čas po rozvoze zverené do osobnej starostlivosti otca, matke bola určená povinnosť prispievať na výživné pre maloleté deti, súčasťou rozsudku bola aj dohoda rodičov ohľadom styku s maloletými deťmi tak, že matka je oprávnená stretávať sa s mal. E., nar. XX.XX.XXXX, s mal. K., nar. XX.XX.XXXX, s mal. G., nar. XX.XX.XXXX a s mal. R., nar. XX.XX.XXXX každý týždeň v utorok v čase od 15:30 hod do 19:00 hod, každý týždeň v stredu v čase od 15:30 hod do 19:00 hod, každý týždeň vo štvrtok v čase od 15:30 hod do 19:00 hod, každý párnny týždeň v roku od piatku od 16.00 hod do nedele do 19:00 hod, mimo času letných prázdnin, kedy je matka oprávnená stretávať sa s mal. deťmi prvé dva týždne v mesiaci júl a prvé dva týždne v mesiaci august v čase od

pondelka od 10.00 do nedele do 10:00 hod, ďalej počas Vianočných sviatkov, každý nepárny rok dňa 24.12. od 15:00 hod do 26.12. do 15:00 hod, a každý párny rok dňa 31.12. od 15.00 hod do 01.01. nasledujúceho roka do 15:00 hod. Pri úprave styku sa vychádzalo z toho, že rodičia sa dohodnú kde, kto a komu deti odovzdá. Dohoda medzi rodičmi však nie je možná, ich vzťahy sú veľmi konfliktné. Problémy v dôsledku absencie podmienok odovzdávania a preberania detí styku detí s matkou sa prejavili najmä po odsťahovaní otca v apríli 2017 s deťmi zo spoločnej domácnosti. Otec sa nasťahoval k svojej novej priateľke, kde žijú s jej deťmi. Staršie deti postupne začali styk s matkou odmietaať a v súčasnosti sú ich vzťahy vážne narušené. Z vyjadrení maloletých E., K. a G. vyplynulo, že matku nechcú ani vidieť, vadí im, že matka neustále chodí pred školu, na krúžky a špehuje ich, čo sa týka R. táto uviedla, že by sa chcela s matkou stretávať každý druhý týždeň na víkend, pričom však i ona potvrdila existenciu konfliktných situácií vyvolávaných matkou v súvislosti so stretávaním. Matka detí opakovane podáva oznámenia, že jej otec neodovzdáva deti tak, ako je stanovené v rozsudku, pričom je opakovane privolaná polícia v súvislosti s realizáciou stretávania sa matky s mal. deťmi, matka poukazuje na nevhodné správanie sa detí voči nej, na mal. G. dokonca na OO PZ Vrbové podala oznámenie, že jej odcudzila z kolobežky rukoväta. Ďalej z obsahu spisu vyplýva, že u maloletých detí sa v dôsledku pretrvávajúceho stresu objavujú psychické problémy, ktoré podľa konštatovaní psychológov môžu v prípade, ak nebude stresovým situáciám zabránené, zanechať na ich psychike trvalé následky.

15. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia, odvolania matky a ďalších podaní účastníkov konania, ako aj celého predloženého spisového materiálu bol toho názoru, že súd prvej inštancie síce dospel k správne mu záveru o potrebe neodkladne upraviť pomery účastníkov a správne posúdil danú situáciu majúc za to, že je tu odôvodnená potreba dočasne zúžiť úpravu styku matky s maloletými deťmi a zároveň upresniť podmienky odovzdávania a preberania detí rodičmi. Je nesporné, že vzťahy medzi rodičmi detí sú v danom prípade veľmi konfliktné, a tieto problémy sa premietajú aj do vzťahov medzi matkou a deťmi. Keďže deti sú zverené do starostlivosti otca, matka má možnosť vykonávať svoje rodičovské práva iba počas stretávania s deťmi, resp. prostredníctvom inej formy kontaktu ( napr. telefonicky a pod.). Otec však matke styk s deťmi neumožňuje, pričom dôvodí tým, že matka svojím správaním ohrozuje duševné zdravie maloletých, matka naopak z uvedenej situácie obviňuje otca, ktorý má podľa nej hlavný podiel na psychických problémoch maloletých a tento spočíva v manipulácii s deťmi a zabraňovaní im v stretávaní s ich matkou. Matka vidí riešenie v zmene osobnej starostlivosti, vo zverení detí do starostlivosti matky, zatiaľ čo otec považuje za jediné riešenie zabrániť matke s deťmi sa stykať.

16. Za takto zisteného skutkového a právneho stavu, je nepochybné, že existujúca úprava styku matky s maloletými podľa rozsudku sp. zn. 13P/49/2014 neobstojí, pretože jednak v dohode absentujú presné podmienky styku a jednak takto široko upravený rozsah stretávania matky s maloletými nezodpovedá najlepším záujmom maloletých vzhľadom k zmeneným pomerom. Aj odvolací súd mal za osvedčené problematické vzťahy medzi matkou a deťmi a zároveň bolo osvedčené, že psychika detí je v dôsledku pretrvávajúcich stresových situácií narušená. V tomto štádiu konania, kedy súd rozhoduje o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vzhľadom na charakter tohto inštitútu nie je možné preukazovať, z čoho presne toto narušenie psychickej stability detí vyplýva ( či dôvodom je napr. samotný rozchod rodičov a konflikty medzi rodičmi, alebo správanie konkrétneho z nich, prípadne manipulácia a pod.). Na zodpovedanie uvedených otázok bude nevyhnutné znalecké dokazovanie, ktoré však presahuje rámec konania o neodkladnom opatrení a bude možné vykonať ho iba v konaní vo veci samej.

17. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

18. Odvolací súd posudzoval vhodnosť úpravy styku detí s matkou cez prizmu najlepšieho záujmu maloletých, pričom musel vychádzať z výsledkov doterajšieho skráteného dokazovania, ktoré je zatiaľ neúplné. Zároveň vychádzal zo zákonného práva detí, byť vychovávané oboma rodičmi, ktorému korešponduje zákonné právo tak matky ako aj otca podieľať sa na výchove svojich maloletých detí, pričom žiaden z rodičov nemá rodičovské práva pozastavené. Preto za situácie, kedy nie je možné bez odborného posúdenia zistiť, či konkrétne niektorý z rodičov je zodpovedný za ich psychické problémy a citové ochladnutie voči matke, považoval aj odvolací súd za osvedčenú potrebu úpravy styku matky s deťmi v zúženom rozsahu oproti úprave v čase rozvodu manželstva tak, aby nová úprava reflektovala na zhoršené vzťahy medzi nimi, ale zároveň zabezpečila, aby napriek tomu matka mala možnosť s deťmi sa stretávať v nevyhnutnom rozsahu až dovtedy, kým súd v konaní vo veci samej nevykoná

náležitě a úplné dokazovanie na ustálenie najvhodnejšieho modelu starostlivosti o deti, ich stretávania s druhým rodičom, prípadne aj zakázania styku s rodičom, u ktorého by bol škodlivý vplyv ohrozujúci zdravý vývoj detí preukázaný. Rozhodovanie o prípadnom vylúčení toho - ktorého rodiča zo starostlivosti o dieťa by v súčasnom štádiu konania bolo predčasné, pretože výsledky vykonaného dokazovania neposkytujú spoľahlivý podklad na taký výrazný zásah do práv rodičov i detí. Z uvedeného dôvodu nebolo namieste vyhovieť návrhu otca na zákaz styku matky s deťmi a správne preto prvoinštančný súd jeho návrh zamietol. Pokiaľ v priebehu odvolacieho konania matka obdobne navrhla vo svojom poslednom vyjadrení, aby súd vylúčil otca zo styku s deťmi, odvolací súd musel konštatovať, že ani na takúto úpravu nebol daný dôvod, keďže otec má deti zverené do osobnej starostlivosti a matkou tvrdená nespôsobilosť otca o deti sa postarať a riadne ich vychovávať, nebola v konaní osvedčená a zostala iba v rovine matkiných tvrdení. To však neznamená, že v konaní vo veci samej nebude predmetom dokazovania, rovnako ako ostatné tvrdenia matky a otca obsiahnuté v ich písomných vyjadreniach, ktoré môžu mať význam pre rozhodnutie vo veci.

19. Vychádzajúc zo skutkových zistení v tomto prípade odvolací súd považoval súdom prvej inštancie upravený styk so staršími deťmi E., K. a G. v rozsahu jednej soboty v mesiaci v čase od 13.00 hod. do 17.00 hod. za primeraný, vzhľadom na výrazne zhoršené vzťahy medzi nimi s tým, že stretávanie v širšom rozsahu by za aktuálnej situácie nebolo vhodné a zároveň takáto úprava styku zabezpečí zachovanie ich kontaktov v nevyhnutnej miere do rozhodnutia vo veci samej. Iná je situácia ohľadom stretávania matky s maloletou R., keďže bolo osvedčené, že ich citové väzby nie sú zatiaľ narušené tak ako je to u jej starších súrodencov a maloletá nemá problémy s matkou sa stretávať každý druhý víkend. Preto odvolací súd jednak ponechal styk maloletej R. s matkou upravený tak ako to urobil súd prvej inštancie, teda každú tretiu sobotu v mesiaci v čase od 13.00 hod. do 17.00 hod., kedy sa s matkou stretnú všetky deti naraz, ale zároveň upravil styk matky s maloletou R. aj osobitne a to každú prvú sobotu v mesiaci v čase od 10.00 hod. do 17.00 hod., kedy sa matka bude môcť venovať výlučne R., ktorú úpravu styku vzhľadom na charakter inštitútu neodkladného opatrenia považoval vzhľadom k aktuálne zisteným pomerom za primeranú s tým, že až z výsledkov dokazovania vo veci samej, v ktorom zrejme budú potrebné odborné znalosti psychológa, bude možné definitívne ustáliť model úpravy styku, ktorý bude zodpovedať najlepším záujmom maloletých. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že nemožno súhlasiť s názorom odvolateľky, že by súd nemal právo zisťovať zdravotný stav matky, naopak, súd sa musí vždy vysporiadať aj s otázkou zdravotnej spôsobilosti rodičov, keď rozhoduje o osobnej starostlivosti, resp. styku dieťaťa s rodičom, pretože prípadná pochybnosť o nej by bránila zodpovedne a v súlade s najlepším záujmom dieťaťa rozhodnúť.

20. Odvolací súd je toho názoru, že takto nastolená úprava styku zabezpečí do rozhodnutia vo veci samej zachovanie ich kontaktov v nevyhnutnej miere a vzhľadom k presne stanoveným podmienkam preberania a odovzdávania detí zabráni aspoň čiastočne neželaným konfliktom medzi matkou a deťmi, ktoré v tejto súvislosti vznikali. Z uvedeného dôvodu potom odvolací súd považoval za vhodné, aby deti odovzdával matke otec v mieste jej bydliska v O., aby sa čo najviac eliminovali možnosti stretávania s ostatnými členmi otcovej domácnosti, prípadne s ostatnými deťmi v čase styku matky iba s maloletou R.. Zároveň odvolací súd apeluje na matku detí, aby sa nedomáhala styku s deťmi mimo súdom upraveného času a násilnou formou, pretože nie je v záujme maloletých detí, aby boli vystavované sústavným stresujúcim situáciám, ktoré by takéto správanie vyvolalo a s najväčšou pravdepodobnosťou by sa v dôsledku neho ich vzájomné vzťahy ešte viac zhoršili.

21. Vedený vyššie uvedenými úvahami, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil čo do rozsahu a podmienok styku tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, pričom o trovách konania rozhodované nebolo, keďže toto patrí až konečnému rozhodnutiu (§ 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP).

22. Senát krajského súdu uvedené uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

#### **Poučenie:**

**P o u č e n i e:** Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák.č. 233/1995 Z.z., alebo ak ide o rozhodnutie o starostlivosti o maloletého, styk s maloletým alebo inú ako peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa štvrtej časti CMP.